

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Pravilnika o pomorski pilotaži obsega:

- Pravilnik o pomorski pilotaži (Uradni list RS, št. 115/06 z dne 10. 11. 2006),
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o pomorski pilotaži (Uradni list RS, št. 27/13 z dne 29. 3. 2013).

PRAVILNIK o pomorski pilotaži

(neuradno prečiščeno besedilo št. 1)

1. člen

Ta pravilnik določa pogoje za pilotiranje ladij, meje obvezne pilotaže, način in čas opravljanja pomorske pilotaže (v nadaljnjem besedilu: pilotaža), način opravljanja strokovnega izpita za pomorskega pilota (v nadaljnjem besedilu: strokovni izpit), izpitni program in sestavo izpitne komisije, vsebino in način izdaje izkaznice pomorskega pilota (v nadaljnjem besedilu: pilotska izkaznica), označevanje pilotskih plovil in ureja druga vprašanja v zvezi s pilotiranjem ladij.

2. člen

Pilotiranje ladij lahko opravlja oseba, ki ima predpisan naziv, predpisane praktične izkušnje, zdravstveno sposobnost in opravi strokovni izpit v skladu s tem pravilnikom.

3. člen

(1) Pilotiranje ladij je obvezno na območju kopskega tovornega pristanišča in drugih območjih, če vanje vpluje ali izpluje ladja, za katero je pilotaža obvezna.

(2) Uprava Republike Slovenije za pomorstvo (v nadaljnjem besedilu: uprava) izda na vlogo poveljnika odločbo o oprostitvi pilotaže ladji za največ dve leti, ki glede na vrsto in izkušnost poveljnika izpolnjuje naslednje pogoje:

- opravljeno najmanj 80 manevrov v zadnjih dveh letih,
- ladja mora biti vezana na istem privezu, in
- v zadnjih dveh letih poveljnik ni kršil predpisov s področja varnosti plovbe.

4. člen

Upravljalec pristanišča mora zagotoviti opravljanje pilotaže neprekinjeno 24 ur na dan vsak dan v letu.

5. člen

(1) Pomorski pilot (v nadaljnjem besedilu: pilot) daje poveljniku ladje strokovne nasvete glede vodenja ladje zaradi zagotovitve varnosti plovbe.

(2) Preden pilot prične s pilotiranjem ladje, mora s poveljnikom ladje izmenjati podatke glede navigacijskih postopkov, lokalnih značilnosti območja pilotiranja in značilnosti ladje, na kateri se opravlja pilotiranje.

6. člen

Ladja, ki zahteva pilota, mora najmanj eno uro pred začetkom pilotiranja o nameravani pilotaži obvestiti pilota, ki o začetku pilotaže obvesti upravo z navedbo pilota, ki bo izvajal pilotažo.

7. člen

(1) Pilot mora obvestiti upravo in upravljalca pristanišča o začetku in koncu pilotiranja.

(2) Pilot mora pred vsakim manevrom vplutja, izplutja in premika ladje v ali iz slovenskega pristanišča obvestiti poveljnika ladje in upravo o številu predpisanih vlačilcev, ki bodo uporabljeni.

(3) Pilot mora obvestiti upravo o vsaki posebnosti med pilotažo, kot so na primer težave pri privezu, odvezu, premiku zaradi pristaniških dvigal, luči na privezih, odbojnikih, težave zaradi neprimerne dela vlačilcev, privezovalcev in posadke, težave s pogonskim strojem, nedelovanja naprav na ladji; onesnaženje morja, ovirah na plovni poti.

(4) Pred vplutjem v koprsko tovarno pristanišče mora biti pilot na ladji in dajati nasvete glede varnega vodenja ladje v pristanišče, najmanj na točki 0,5Nm pred prvim (zunanjem) parom boj posameznega bazena. Pri izplovitvi ladje pa najmanj do prvega (zunanjega) para boj posameznega bazena.

8. člen

(1) Pilotiranje ladij sme opravljati, kdor je opravil strokovni izpit.

(2) Oseba, ki želi pristopiti k opravljanju strokovnega izpita, mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- imeti mora naziv »prvi častnik krova na ladji z bruto tonažo 3000 ali več« in imeti v tem nazivu najmanj eno leto plovbe na ladji z bruto tonažo 3000 ali več,
- imeti mora naslednje praktične izkušnje:
 - a) delo na simulatorju v skladu s I. delom Priloge, ki je sestavni del tega pravilnika, in se opravlja pri ustanovah, pooblaščenih v skladu s predpisi o nazivih in pooblastilih pomorščakov,
 - b) izkušnje pridobljene s prisotnostjo na ladji med opravljanjem pilotaže, v skladu z II. delom Priloge. Prisotnost kandidatu na ladji zagotovi uprava, ki potrdi dnevnik o izkušnjah pridobljenih na ladji,
- imeti mora predpisano zdravstveno sposobnost, ki jo dokazuje z zdravniškim spričevalom, ki ga izda pooblaščen zdravstvena ustanova,
- imeti mora opravljen izpit iz varstva pri delu.

(3) Oseba, ki želi pristopiti k opravljanju strokovnega izpita, praktične izkušnje iz druge alineje prejšnjega odstavka dokazuje s potrdilom o opravljenem delu na simulatorju in dnevnikom o izkušnjah pridobljenih na ladji, ki ga potrdi uprava.

9. člen

(1) Strokovni izpit za pilota je sestavljen iz ustnega in praktičnega dela.

(2) Ustni del obsega preverjanje poznavanja:

- členovitosti obale, zalivov, pristanišč in sidrišč v morju Republike Slovenije,
- navigacijskih razmer v posameznih območjih morja Republike Slovenije,
- pravil o izogibanju trčenju na morju,
- objektov za varnost plovbe na obali in dostopih v pristanišča,
- plovbe v pristaniščih in predelih, kjer je obvezno pilotiranje ladij,
- pomorske radijske službe,
- teorije manevriranja z ladjo,
- predpisov o redu v pristaniščih in
- pristaniških običajev.

(3) Praktični del obsega:

- na območju koprskega tovornega pristanišča za vsak posamezen bazen: en manever z ladjo pri vplutju in pristajanju in en manever pri odhodu ladje;
- za ostala območja: en manever z ladjo pri vplutju in pristajanju in en manever pri odhodu ladje z območja, kjer bo pilotiral.

10. člen

(1) Strokovni izpit se opravlja na upravi in na ladji.

(2) Kandidat, ki želi opraviti strokovni izpit, vloži na upravo pisno prijavo. K prijavi mora priložiti dokazila o izpolnjevanju pogojev iz drugega odstavka 8. člena tega pravilnika.

(3) Uprava določi kandidatu rok za opravljanje strokovnega izpita.

11. člen

(1) Strokovni izpit se opravlja pred izpitno komisijo, ki jo imenuje predstojnik uprave.

(2) Izpitno komisijo sestavljajo predsednik in dva člana. Predsednik in en član sta strokovna delavca uprave, drug član pa je pilot, ki se ga izbere iz seznama pilotov, ki se vodi pri upravi, po sistemu rotacije.

(3) Za člana izpitne komisije je lahko imenovana oseba, ki ima najmanj isti naziv, kot ga ima kandidat.

12. člen

(1) Kandidat opravlja najprej ustni del strokovnega izpita.

(2) Kandidat, ki ne opravi ustnega dela strokovnega izpita, lahko opravi popravni izpit v roku, ki ne sme biti krajši od 30 dni in ne daljši od 90 dni. V nasprotnem primeru se šteje, da strokovnega izpita ni opravil.

(3) Kandidat, ki opravi ustni del strokovnega izpita za pilota, lahko najkasneje v roku enega meseca pristopi k praktičnemu delu strokovnega izpita na tistem območju, kjer bo opravljal pilotiranje ladij.

(4) Kandidat, ki ne opravi praktičnega dela strokovnega izpita, lahko ta del izpita ponavlja v roku, ki ne sme biti krajši od 60 dni in ne daljši od enega leta. V nasprotnem primeru se šteje, da strokovnega izpita ni opravil.

13. člen

(1) Če se kandidat ne strinja z oceno na ustnem ali praktičnem delu strokovnega izpita, ima pravico do ugovora pri predsedniku izpitne komisije. Ugovor mora kandidat vložiti pisno najkasneje naslednji delovni dan po opravljanju bodisi ustnega bodisi praktičnega dela strokovnega izpita, na katerem se ni strinjal z oceno.

(2) Izpitna komisija mora odločiti o ugovoru takoj oziroma najkasneje v roku treh dni po prejemu ugovora. Izpitna komisija lahko oceno spremeni ali potrdi.

(3) V primeru, če se ne da ugotoviti, ali je ocena strokovnega izpita pravilna, komisija odloči, da se strokovni izpit ponovi. Kandidat opravlja ponovljeni izpit na podlagi vloge za pristop k strokovnemu izpitu, zoper katerega oceno je vložil ugovor.

14. člen

Če kandidat ne pristopi k strokovnemu izpitu ali popravnemu izpitu in ne opraviči izostanka s potrdilom, ki opravičuje izostanek, ali odstopi potem, ko je že začel opravljati strokovni oziroma popravni izpit, se šteje, da strokovnega izpita ni opravil. Glede stroškov strokovnega izpita se šteje, kot da je strokovni izpit opravljal.

15. člen

(1) O poteku strokovnega izpita se vodi zapisnik.

(2) Po končanem strokovnem izpitu izpitna komisija oceni uspešnost kandidata z oceno »uspešno« ali »neuspešno« in jo vpiše v zapisnik.

16. člen

(1) Kandidati za pilota, ki pristopijo k strokovnemu izpitu, morajo plačati stroške izpita v višini, ki jo določi minister, pristojen za pomorstvo.

(2) Izpitni komisiji pripada plačilo za delo in povračilo stroškov v zvezi z delom v komisiji v višini, ki jo določi minister. Plačilo za delo ne pripada zaposlenim v državnih organih, če je delo opravljeno v okviru rednega delovnega časa.

17. člen

(1) Kandidatu, ki je opravil strokovni izpit, izda uprava pilotsko izkaznico, s katero se izkazuje usposobljenost za pilotiranje ladij na določenem območju.

(2) Kadar opravlja pilotiranje ladje, mora imeti pilot pilotsko izkaznico pri sebi.

(3) Pilot mora voditi dnevnik o pilotaži glede na območja pilotiranja, ki vsebuje najmanj naslednje podatke:

- datum, ura začetka in konca pilotaže,
- vremenske razmere (vidljivost, vetrovnost, padavine in podobno),
- opis ladje (ime, vrsta, tonaža, dolžina, zastava, število potisnih vijakov in podobno),
- število uporabljenih vlačilcev,
- posebnosti oziroma druge okoliščine, ki so pomembne za varnost plovbe.

18. člen

(1) Obvezne sestavine pilotske izkaznice so:

- napis »Republika Slovenija«;
- napis »Ministrstvo za promet«;
- napis »Uprava Republike Slovenije za pomorstvo«;
- državni grb Republike Slovenije;
- številka;
- priimek in ime pilota, ki mu je bila izdana izkaznica;
- datum in kraj rojstva pilota;
- imetnikova fotografija, velikosti 35 mm × 45 mm, čez njo suhi pečat uprave, pod njo pa prostor za imetnikov podpis;
- navedba območja, na katerem ima pilot pravico opravljati pilotažo;
- kraj in datum izdaje izkaznice, pečat uprave ter podpis osebe, pooblaščen za izdajo izkaznice;
- prostor za podaljšanje veljavnosti;
- morebitne omejitve.

(2) Pilotska izkaznica se izda v slovenskem in angleškem jeziku.

(3) Za izgubo in pogrešitev pilotske izkaznice se smiselno uporabljajo določbe o izgubi in pogrešitvi potrdila za upravljanje s čolni.

19. člen

(1) Pilotska izkaznica velja dve leti, če ni na podlagi zdravniškega spričevala izrecno navedeno, da velja krajši čas.

(2) Veljavnost pilotske izkaznice podaljšuje uprava na podlagi potrdila o opravljenem zdravniškem pregledu in priznane strokovne usposobljenosti. Strokovna usposobljenost se prizna pilotu, če je opravil najmanj 80 manevrov v predhodnih dveh letih.

(3) V primeru, da pilot v predhodnih dveh letih ni opravil najmanj 80 manevrov, mora ponovno opraviti strokovni izpit iz 9. člena tega pravilnika.

(4) Pilot, ki mu preneha pravica opravljati pilotažo, mora pilotsko izkaznico v roku treh dni vrniti upravi.

20. člen

Uprava trajno odvzame pilotsko izkaznico pilotu, ki je pridobil izkaznico na podlagi ponarejenih listin ali neresničnih podatkov ali trajno ne izpolnjuje predpisanih zdravstvenih pogojev.

21. člen

(1) Pilot, ki je pridobil pilotsko izkaznico in želi opravljati pilotiranje ladje na območju izven kopskega tovornega pristanišča, mora za to območje opraviti praktični preizkus pilotiranja iz tretjega odstavka 9. člena tega pravilnika.

(2) Praktični preizkus pilotiranja iz prvega odstavka tega člena obsega en manever z ladjo pri vplutju in pristajanju in en manever pri odhodu ladje z območja, kjer bo pilotiral.

(3) Po uspešno opravljenem praktičnem preizkusu pilotiranja uprava v pilotski izkaznici navede območje, na katerem ima pilot pravico opravljati pilotažo.

(4) Za praktični preizkus se smiselno uporabljajo določbe 9. do 16. člena tega pravilnika.

22. člen

(1) Uprava pilotu omeji pilotiranje ladij z ugrezom nad 16,5 metrov, dokler ne pridobi praktičnih izkušenj na simulatorju, ki obsegajo pet manevrov z ladjo z ugrezom nad 16,5 metrov pri vplutju in pristajanju ali odhodu ladje, in praktični del izpita, ki obsega en manever z ladjo z ugrezom nad 16,5 metrov pri vplutju in pristajanju ali odhodu ladje.

(2) Uprava v pilotski izkaznici izbriše omejitve pilotiranja ladij z ugrezom nad 16,5 metrov na podlagi praktičnih izkušenj in opravljenega izpita iz prejšnjega odstavka.

23. člen

Kandidat, ki je v tujini pridobil listino, s katero izkazuje usposobljenost za opravljanje pilotaže, mora imeti opravljene praktične izkušnje iz III. dela Priloge in opraviti strokovni izpit iz 9. člena tega pravilnika.

24. člen

(1) Trup pilotskega plovila mora biti pobarvan z modro barvo in mora imeti bel 20 cm širok pas. Na premcu mora imeti na obeh straneh napisano belo črko »P«.

(2) Pilotsko plovilo mora imeti podnevi med pilotiranjem na vrhu jambora pilotsko zastavo črke »H« po Mednarodnem signalnem kodeksu, ki ga je izdala Mednarodna pomorska organizacija, ponoči pa prižgane luči, ki so predpisane za pilotsko plovilo po Konvenciji o mednarodnih pravilih za izogibanje trčenju na morju (Uradni list SFRJ, št. 60/75 in Uradni list SFRJ – Mednarodne pogodbe, št. 12/86 in 12/90).

Pravilnik o pomorski pilotaži (Uradni list RS, št. [115/06](#)) vsebuje naslednjo prehodno in končni določbi:

»25. člen

Pilotom, ki so pridobili pilotsko izkaznico pred uveljavitvijo tega pravilnika, velja pilotska izkaznica do poteka datuma njene veljavnosti.

26. člen

Z dnem uveljavitve tega pravilnika se prenehajo uporabljati:

- Navodilo o izkaznici pomorskega pilota (Uradni list SFRJ, št. 46/65);
- Odredba o zaznamovanju pilotskih ladij in o klicnih znakih za pilotiranje (Uradni list SFRJ, št. 49/65);
- Pravilnik o strokovni izobrazbi, dobi plovbe, izpitnem programu in načinu opravljanja strokovnega izpita za pilota obalne pilotaže (Uradni list SFRJ, št. 20/67);
- Odredba o obvezni obalni pilotaži na določenih območjih obalnega morja SFRJ (Uradni list SFRJ, št. 22/88).

27. člen

Ta pravilnik začne veljati trideseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o pomorski pilotaži (Uradni list RS, št. [27/13](#)) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

»PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

13. člen

Pilotska izkaznica, ki so jo piloti pridobili pred uveljavitvijo tega pravilnika, velja do poteka datuma njene veljavnosti.

14. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.